

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO „DĖL UŽSIENIEČIŲ TEISINĖS
PADĖTIES“ NR. IX-2206 67, 140⁸, 140¹² STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR 140¹¹, 140¹⁷
STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMO PROJEKTO
(TAP-22-2094(2), TAP-22-2093(2); TAIS Nr. 22-14883(3), 22-14884(3))**

2022-12-29 Nr. NV-3802

Vilnius

Projekto rengėjas. Vidaus reikalų ministerija.

Projekto tikslas. Patikslinti Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (toliau – UTPI) nuostatas, atsižvelgiant į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2022 m. birželio 30 d. sprendime byloje C-72/22 PPU (toliau – ESTT sprendimas) pateiktą išaiškinimą dėl Europos Sąjungos direktyvų nuostatų, susijusių su prieglobsčio prašymo pateikimo tvarka ir prieglobsčio prašytojų sulaikymo pagrindais.

Esama situacija.

(1) Pagal ESTT sprendimą 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/32/ES dėl tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo bendros tvarkos 6 straipsnis ir 7 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinami taip, kad pagal juos draudžiamos valstybės narės teisės normos, pagal kurias tais atvejais, kai yra įvesta karo padėtis ar nepaprastoji padėtis arba paskelbta ekstremalioji situacija dėl masinio užsieniečių antplūdžio, neteisėtai šalyje esantys trečiųjų šalių piliečiai faktiškai netenka galimybės naudotis tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimo procedūra šios valstybės narės teritorijoje.

Šio išaiškinimo neatitinka UTPI 140¹² straipsnyje nustatytas reguliavimas, pagal kurį Lietuvos Respublikos teritorijoje prieglobsčio prašymą užsienietis gali pateikti, jeigu į Lietuvos Respubliką užsienietis atvyko teisėtai, nepaisant to, kad šiame straipsnyje yra nustatyta galimybė Valstybės sienos apsaugos tarnybai priimti neteisėtai valstybės sieną kirtusio užsieniečio prieglobsčio prašymą, atsižvelgus į asmens pažeidžiamumą ar kitas individualias aplinkybes.

(2) Pagal ESTT sprendimą, 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/33/ES, kuria nustatomos normos dėl tarptautinės apsaugos prašytojų priėmimo 8 straipsnio 2 ir 3 dalys turi būti aiškinamos taip, kad pagal jas draudžiamos valstybės narės teisės normos, pagal kurias tais atvejais, kai yra įvesta karo padėtis ar nepaprastoji padėtis arba paskelbta ekstremalioji situacija dėl masinio užsieniečių antplūdžio, prieglobsčio prašytojas gali būti sulaikytas vien todėl, kad jis šios valstybės narės teritorijoje yra neteisėtai.

Šio išaiškinimo neatitinka UTPI 140¹⁷ straipsnio 2 punktas, pagal kurį prieglobsčio prašytojas gali būti sulaikytas, kai jis į Lietuvos Respublikos teritoriją atvyko neteisėtai kirsdamas Lietuvos Respublikos valstybės sieną.

Projekto esmė.

(1) sudaroma galimybė užsieniečiui pateikti prieglobsčio prašymą, neatsižvelgiant į tai, ar jis į Lietuvos Respubliką atvyko teisėtai ar neteisėtai kirsdamas valstybės sieną (nustatoma, kad prieglobsčio prašymas gali būti pateikiamas Lietuvos Respublikos teritorijoje Migracijos departamentui arba Valstybės sienos apsaugos tarnybai);

(2) atsisakoma prieglobsčio prašytojo sulaikymo pagrindo, kai jis į Lietuvos Respublikos teritoriją atvyko neteisėtai kirsdamas Lietuvos Respublikos valstybės sieną;

(3) tikslinamos su minėtais pakeitimais susijusios nuostatos, ištaisyta techninė klaida.

Derinimas. Projektas derintas su Teisingumo ministerija.

Projektas svarstytas 2022 m. gruodžio 6 d. tarpinstituciniame pasitarime.

Projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas ir pasiūlymus, patikslintam projektui pastabų Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pastabų neturi (2022-12-07 išvada Nr. NV-3510).

Valstybės biudžeto poreikis. Papildomų valstybės biudžeto lėšų poreikio nėra.

Dalykinio vertinimo išvada. Siūlome projektą svarstyti Vyriausybės posėdyje.

Atsižvelgiant į tai, kad projekte numatyta įstatymo įsigaliojimo data 2023 m. sausio 1 d. nebėra reali, siūlome iki pasirašymo patikslinti įstatymo įsigaliojimo datą į 2023 m. birželio 1 d., derinant su Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo Nr. VIII-1666 I ir III skyrių, 4, 10, 16, 18, 23, 26 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 23 1 straipsniu ir nauju IX skyriumi įstatymo projekte (TAIS Nr. 22-11117(3) numatytu šio įstatymo įsigaliojimu.

Viešojo valdymo grupės patarėja

Asta Klapatauskienė